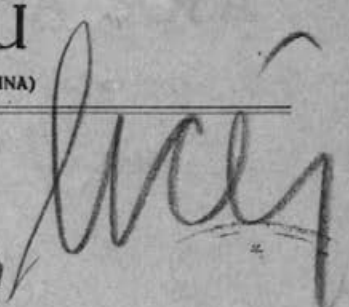

DRŽAVNA TEKSTILNA ŠOLA V KRANJU

(JUGOSLAVIJA, DRAV. BANOVINA)

IZDALO IN ZALOŽILO
RAVNATELJSTVO DRŽAVNE TEKSTILNE ŠOLE V KRANJU

DRŽAVNA TEKSTILNA ŠOLA V KRANJU

(JUGOSLAVIJA, DRAV. BANOVINA)

4.

IZVESTJE 1934

IZDALO IN ZALOŽILO
RAVNATELJSTVO DRŽAVNE TEKSTILNE ŠOLE V KRANJU

Vsebina

(v smislu odloka Min. trg. in industr. I. Br. 7026/N z dne 24 II. 1933.)

I. Govori na šolskih proslavah	str. 3
II. Zgodovina in današnja organizacija šole	„ 15
III. Učni načrt	„ 17
IV. Pregled učnega osobja	„ 18
V. Šolski letopis	„ 19
VI. Seznam učne literature	„ 20
VII. Poročilo o stanju uč. prost. in ostalih uč. prip.	„ 21
VIII. Poročilo o delovanju šol. fonda in dijašk. društ.	„ 21
IX. Poročilo o ekskurzijah v šol. letu 1933/34	„ 24
X. Poročilo o izvršeni počitniški praksi dijakov	„ 25
XI. Poročilo o zdravst. stanju učencev in učnih prostorov	„ 26
XII. Poročilo o šolski ravni	„ 27
XIII. Klasifikacija učencev	„ 27
XIV. Večerni tečaji	„ 29
XV. Praktični tečaji iz tkalstva	„ 31
XVI. Naredba o začetku novega šolskega leta	„ 32

I.

Govori na šolskih proslavah

Govor na praznik ujedinjenja, dne 1. decembra 1933

(Strlič Emil, dijak II. letnika)

Tovariši, tovarišice!

Kaj je dijaku prvošolcu prvi december? Nič! Najprvo najde, da je dan pouka prost. Ne pojmuje tega velikega dogodka, ki se je zgodil pred petnajstimi leti. Otrok še ne ve, da so tudi zanj veliki sinovi njegove domovine žrtvovali življenje, ne ve, da je bila naša domovina vsa prepojena s krvjo in pokrita s kostmi njegovih prednikov. Ne zamerimo mu. Mlad je — otrok. Kot tak ne more razumeti velikih žrtev onih, ki so žrtvovali življenje svoji domovini. Ne ve, da je svoboden, prost. Svoboden se počuti le takrat, ko mu niso knjige za petami.

A žalibog, ne samo otroci, tudi med našimi srednješolci in odraslimi se najdejo taki, ki ne pojmujejo pravilno dneva ujedinjenja našega naroda. So taki med nami, dá, žalibog, a upam, veliko jih ni. To so mrtvi ljudje, ki žive, pa ne vedo zakaj. Ti ne poznajo svoje domovine, ne svojega naroda, ne vedo, da je domovina samo ena, narod samo eden, ni njih prvi, najlepši najdragocenejši ideal domovina. Ne živijo zanjo, ne delajo zanjo, zato so njeni lastni morilci.

Mladina smo! Mladina predstavlja pozitivno narodno silo, ki mora priti do izraza. Za danes smo še mladi, toda bomo vendarle stopili v javno življenje. Za življenje se pa moramo pripraviti, pozneje bi bilo že prepozno. Ne smemo dovoliti, da inteligent postane samo stroj in paragraf, ki ne pozna življenja in se ne zaveda svoje vloge kot voditelj lastnega naroda. Vzgajamo se v novih prilikah, ki jih moramo razumeti. Če pa danes puščamo nacionalno delo v nemar, potem jutri ne bomo razumeli borbe, v kateri bomo celo aktivno sodelovali. — Vsi ti razlogi govore, da se moramo že danes opredeliti tudi na polju nacionalizma in da moramo že danes sodelovati pri nacionalnem delu.

Oglejmo si malo zgodovino našega osvobojenja, da bomo lažje razumeli in pojmovali dan ujedinjenja. Težnja po svobodi in ujedinjenju vseh Jugoslovenov se je pretakala že v krvi naših

pradedov. Ni ga na svetu naroda, ki bi se tako junaško in vztrajno boril cela stoletja za svobodno državo, ni ga naroda, ki bi toliko prestal in toliko žrtvoval. Stremljenje po ujedinjenju sega pri Jugoslovenih v dobo Ljudevita Posavskega, ko so Srbi, Hrvati in Slovenci prvič pričeli borbo za svojo samostojnost. Od tedaj je to stremljenje rdeča nit, ki se vije skozi vso našo zgodovino, hrbtnica, okrog katere so se vršile borbe Jugoslovenov.

Temu stremljenju je dal posebno določno obliko v Srbiji veliki Karadjordje, ki je leta 1804. prvi dvignil meč in peljal svoj narod v odkrito borbo za osvobodjenje. Bilo je treba krvavih in junaških borb, da se je uresničilo to, kar nam je dalo leto 1918. Mnogo milijonov žrtev je položenih v temelj, na katerem se je zgradila Jugoslavija. Sezidali so jo potoki ljudske krvi.

Slava in veličina srbske države v dobi Dušana, prizadevanje bosanskega kralja Štefana Tvrdka I., da ujedini vse južne Slovane, poraz Hrvatov, Srbov in Bosancev na Kosovem polju, vsa ta z rdečo krvjo pisana zgodovina je živela poznejšim rodovom pred očmi in jih vodila. Vse to jih je krepilo v težkih časih, vse to jim je dalo moči, da niso klonili, temveč, da so vztrajali v borbi, dokler ni zaplapolala nad našimi kraji zastava svobode.

Propast srbske države in smrt carja Lazarja na Kosovem polju je bil začetek robstva srbskega naroda. Od Kosova do Karadjordja se vleče doba trpljenja, ponižanja in robstva. Ali ta doba je navdahnila narodnega pevca, da je ustvaril narodno pesem, ki je šla od ust do ust in ki se more po svoji globini in lepoti primerjati nesmrtnim delom grškega Homerja. Narodna pesem je bila trpečemu narodu tolažnik, ki mu je dajal vero, da pride doba, ko bo narod kakor kraljevič Marko vrgel s sebe okove suženjstva.

Ves svet je občudoval borbo Jugoslovenov, kajti nihče ni mogel razumeti, da so Dušan, Lazar in kraljevič Marko v narodni pesmi pripravljali narodovo dušo za veliko borbo.

Med borbo Srbov in Hrvatov tudi Slovenci niso mirovali. Ko je Matija Gubec dvignil svoj glas, so udrli Slovenci preko Solte, da započno borbo za človečanske pravice tlačanov.

Lansko leto smo 15. februarja obhajeli 350-letnico smrti tega našega narodnega mučenika. Matija Gubec, kmetski kralj, je bil kronan v Zagrebu na razbeljenem železnem prestolu z razbeljeno krono. Matija Gubec je umrl mučeniške smrti; njegov duh pa je živel v narodu dalje.

Doba robstva in muke je bila dolga. Srbi so se oklenili kraljeviča Marka, Hrvati svojega Vele Joža in Slovenci svojega kralja Matjaža. Vsi trije so čakali, da povedejo svoj narod v svobodo.

Prišla je francoska revolucija in našla svoj odmev tudi pri Jugoslovenih in jim prinesla novega duha. Vzbudile so se nove želje po svobodi, prišla je doba nove borbe.

Junaštvo in slava narodnega voditelja Karađorđe, ki je nosil v sebi vse odlike preprostega naroda, je dala še drugim novega poguma. Nastala je doba junaške borbe. In ne le borbe meča, tudi borbe duha. Medtem ko je postala Srbija središče borbe junakov meča, je postal Zagreb središče ilirskega pokreta. Ljudevit Gaj in drugi Ilirci so tam sestavljali politični načrt za vse južne Slovane. Zagreb s škofom Štrossmayerjem na čelu si je nadel nalogo širiti jugoslovensko misel in započeti borbo za duhovno ujedinjenje vseh Jugoslovanov.

Na jugu se bore srbski junaki in trgajo kos za kosom zemlje iz turških rok. Hrvati in Slovenci pa čakajo prilike, da bi se otresli tujega jarma ter započeli borbo duha na političnem in kulturnem polju. Hrvati in Slovenci se bore s peresom in z besedo ter opazujejo borbo junakov na jugu z navdušenjem in z nado, da zasije tudi njim solnce svobode.

Ko je v Srbiji zasedel prestol kralj Peter, je dobila politika Srbije novo smer. Vsako politično prizadevanje je bilo usmerjeno na to, da se združi vsa jugoslovenska zemlja in da se ustvari velika Jugoslavija. Hrvati so dali misel, Srbi jo uresničujejo. Zagreb, Beograd, Ljubljana. Tri kulturna središča z edinim ciljem: osvoboditev in ujedinjenje vseh Jugoslovanov.

Borba Srbov v balkanski vojni je našla odmev pri vseh ostalih Jugoslovanih. Zaslutili so, da se bliža čas osvobojenja. In res lahko smatramo balkansko vojno kot uvod velike, junaške in nadčloveške borbe v svetovno vojno. Junaška borba kralja Petra, prestolonaslednika Aleksandra in raznih znanih srbskih vojvod, je osvobodila južno Srbijo. Mladina v Zagrebu, Splitu, Ljubljani in Sarajevu daje duška svojemu navdušenju. Mnogo mladih ljudi beži čez mejo v Srbijo, da se bore ramo ob rami s svojimi brati.

A doba trpljenja ni končana. Po balkanski vojni je prišla svetovna vojna, da še enkrat preizkusi narodovo moč. Višek mučeništva se je šele pričel. Pričela se je Golgota. Zemlja je podobna grobišču. Srbska vojska se pod vodstvom kralja Petra in prestolonaslednika umika preko zasneženih balkanskih gora. Srbijo je preplaval sovražnik. V srbskih vaseh je našel le starce, starke in otroke. Mlade žene so šle z armado na bojišče, da obvezujejo ranjene junake in da zgrabijo tudi za orožje, kjer bi bilo potrebno.

Golgota ni ubila narodove volje. Ostal je narod brez zemlje, ali mladina se zbira okrog svojega kralja in se pripravlja, da osvobodi svojo zemljo. Prodor solunske fronte znači konec Golgote. Na srbski strani dviga glavo navdušenje in vera, na sovrážnikovi pa se vzbuja malodušje in nezadovoljstvo.

Slednjič napoči 29. oktober 1918: propast Avstrije in ustvaritev Jugoslavije, malo pozneje ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev. Toda ne vseh. Še ječijo mnogi za našimi mejami in čakajo. Bistvo oko opazi raztrgano in razsekano našo zemljo, skrčeno in zoženo. Meje na severu se črtajo človeku pred očmi

s tako nazorno otipljivo bližino, da mu spreletava dušo groza spričo te človeške pravičnosti, ki je postavila živemu narodu mejnike njegove posesti tako globoko v njegovo telo, da skoraj prav v osrčje njegovega telesa, s kaj slabo zakritim namenom, da mu zavre prosto kroženje krvi ter ga tako pri živem telesu nasilno uduši, uniči, zabriše z obličja sveta.

Tu čisto pri srcu ti visoki mejniki, postavljeni tako, da ranjenec še živi, da pa ne more dihali s polnimi pljuči. Resnično od teh mejnikov na severu in zahodu je danes polovica slovenskega narodnega telesa, ki se ne bo izlečilo vse dollej, dokler ne bo neka blagorodnejša pravičnost in bolj prosvetljena modrost, živo občutila in tvorno spoznala, da nima nobena človeška sila pravice teptati in nasilno uničevati zdravega in plodnega, pa če še tako neznatnega življenja, ker je vsem dana visoka naloga, da služijo po svojih najboljših močeh velikemu vseobčemu življenju in njega napredku.

Danes pa — da, danes pa je še nadvse razumljivo, da mora biti zadušno in strahotno pri duši poetu, ki je v svoji mladostni skrbi postavljajl drugačne mejnike in sedaj sprašuje rod okoli Celovca, Maribora, Gorice in Trsta, ali bo ostal v duši zdrav in čvrst, ko vidi te mejnike, ki jih je takrat odločujoča evropska diplomacija zasadila v živa pljuča njegovemu narodu. In tudi mi sprašujemo ta rod tam, sprašujemo žejno in vroče zlasti tedaj, kadar nam s panično grozo odjeknejo v duši poki strelav hrbet, tedaj ko prebledeva vse ljudstvo naše krvi in jezika tam doli po svojih domovih, vedno zatopljeno v molitve, v temi čakajoč razsvetljenja, vso noč, vse tja do jutranjega svita, do zadnjega strela.

Glej mladina z menoj vred, to je zlo našega naroda, to je eno najvažnejših nerešenih vprašanj. Dovolj je dela. Naš čas nas kliče. Vroče in strastno zahteva novih duhov, svetlejših in širših, smelejših in odgovornejših, usodno prežetih z vso nacionalno, socialno in kulturno preteklostjo svojega naroda, duhov svetskih in suverenih razgledov, nepodkupljivih, nekompromisnih, duhov vedrih, širokih in pogumnih ideologij in konceptov. Samo taki duhovi morajo izlečiti ohromelost svojega naroda, ki sega že v bistvo sodobnega slovenskega človeka. Samo takim duhovom bo naloženo in dano nekoč, da bodo prestavljali mejnike svojemu narodu tja, kamor sodijo po naravi in zgodovini.

Izražujoč spoštovanje, ki smo ga dolžni živim svedokom velikih dogodkov, ki so oznanjevali lepše dni našemu narodu, smo se zbrali tukaj, da se z najprisrčnejšo zahvalnostjo spomnimo onih, ki so od Soluna pa do sem pokrili našo zemljo s svojimi kostmi, boreč se za osvobojenje. Ko se jih spominjamo, se nam zdi, kakor da slišimo njihove glasove iz grobov, v katere so legli za nas. V teh njihovih besedah razločujemo dve stvari: zdi se nam, kakor da govorijo o nekem primeru in v nekem svetu. V naših srcih zvenijo te besede: „Evo dali smo vam primer, da

je domovina nekaj tako svetega, da ne smemo zanjo obžalovati niti največjih žrtev, da se mora domovina odkupiti, čeprav nas to stane življenje. In umirajoč smo vam dali svet, da živimo za domovino“.

Poslušajoč te glasove, je naša dolžnost, da se vprašamo: Ali izpolnjujemo ta svet, ki so nam ga postavili veliki sinovi našega naroda? Smo li vredni njihovih velikih žrtev? Od dveh velikih dolžnosti, od dveh velikih nalog, ali za domovino umremo ali živimo, nam je ostala lažja naloga — da za svojo domovino živimo in delamo. Ali pa živimo in delamo za domovino? Bodimo iskreni in priznajmo, da smo daleč od tega. Prav te dni, ko se spominjamo onih dogodkov, s strahom gledamo na razmere v naši državi. Vemó, da ni vse v redu, da ni dobro in vprašamo se, kdo je kriv?

Nekateri hočejo, da država služi samo njemu, on pa njej ne privošči niti koščka črnega kruha. Pozabljajoč vse to, gledamo na državo kakor na neko tuje bilje izven nas in daleč od nas. In ko ga gledamo, ga kritiziramo in pravimo, da marsikaj ni prav. V privatnih razgovorih, v družbi, v časopisih, v javnosti — povsod pravimo, da mnogo ni prav. Pri tem pa ne pomislimo na veliko resnico, da smo mi vsi država in ako kaj ni prav, mi nismo pravi. In kadar kritiziramo državo, kritiziramo sebe. Ako danes ob petnajstletnici postanka naše države ne moremo proslaviti velikih dogodkov z ono radostjo, ki jo zaslužijo, moramo priznati, da smo mi vsi brez razlike krivi, če plodov nadčloveških žrtev solunskih junakov ne pojmujeemo pravilno.

Poslušajmo nauke onih, ki so umrli za našo zemljo in začnimo živeti ne za sebe, ampak za domovino. Bodimo močni in polni volje, da naredimo dober začetek, da bomo z mirno vestjo mislili na one, ki so bili boljši od nas.

Naša dolžnost pa je, da se letos ob petnajstletnici oddolžimo junakom slave, ki so dali najdragocenejše za veliko idejo in našo svobodo s spominom na njihove veličastne primere požrtvovanja in ljubezni do domovine ter jim izrazimo v srcih svoje najgloblje spoštovanje.

Mladi smo, zdravi smo... Vzšli smo na plan in govorili bomo. Govorili bomo tajinstvene pravljice svoje notranjosti, govorili bomo izpoved svojega duha in časa. Hočemo izpovedati tisto, česar nočemo in ne moremo zamolčati.

Naš glas je trd in mehak, močan in šibak, svetel in temen. Svoj glas hočemo izgovoriti.

Mladina smo, zdravi smo, morda smo tudi močni.

Mladina smo, zato smo mozaik, zato smo konglomerat, zato smo živobarvna množica različnežev. In ta različnost nam daje pečat podobnosti in skupnosti nam vsem, otrokom vojne.

Mladi smo, pa vse eno hočemo izpovedati listu, česar nočemo in ne moremo zamolčati!

Naši domovini in našemu kralju krepak zdravo!

V marsičem pa te besede veljajo tudi za Hrvate in nas Slovence. Narodni pokret sicer res začne pri Hrvatih in Slovencih nekoliko let po prvem srbskem ustanku, toda tudi za nas se je zdelo na koncu XVIII. in začetkom XIX. stoletja, da nas je zgodovina že črtala za vedno. Niti Hrvati niti Slovenci nismo imeli priznane jezika, nismo imeli šol in inteligence. Vsa inteligenca, katera je izšla iz naroda, se je po sili razmer narodu odlujila. O politični samostojnosti pa ne more biti govora, če se niti naroda ni poznalo.

V tem času pa, ko se niti slutiti ni upalo, vstane pri srbskem narodu slavni Karadjordje, dvigne narod iz strašne otopelosti in ga povede v sveto borbo za osvobojenje in za ustvaritev samostojne srbske države. Leta 1804. to veliko borbo začne veliki Karadjordje, leta 1918. pa jo dokončata njegov vnuk in pravnuk, ko združita Srbe, Hrvate in Slovence v eno samo veliko in močno državo Jugoslavijo.

Tako pač ni čuda, da je Črni Jurij postal legendarni junak celega našega naroda, naš polbog, simbol naše narodne sile in moči. Naša zgodovina od leta 1804. dalje do osvobojenja je tako svetla in silna, da je morala v duši vsakega zavednega Jugoslovena zarisati neizbrisno sliko njenega začetnika, Karadjordja. Po 400-letnem robstvu, po 400-letni resignaciji in pasivnosti je Karadjordje iz smrti dvignil narod in ga vodil od zmage do zmage, vedno bližje do osvobojenja, do nacionalne in politične samostojnosti Slovanov na Balkanu.

Če čitamo zgodovino prvega srbskega ustanka, potem šele spoznamo in občutimo vso veličino osebnosti Karadjordjeve, osebnosti očeta Srbije. On je pravi centrum, pravi voditelj vsega naroda srbskega. Ne samo to, sila njegove duševnosti odjekne tudi onstran Donave, Save in Drine. Prav pravi Novaković v predgovoru svoje knjige o prvem ustanku: „Njegov duh in njegova osebnost nista okrepila samo enega dela našega naroda, prežela sta cel naš narod tako v politiki kot v književnosti in nacionalnem podvigu“.

Karadjordje je bil sin kmečkih starišev iz plemena Vasojevića. Njegovi pradedi so se doselili iz Črne gore v Sumadijo. V črni dobi tuge in robstva je že v mladostnih letih videl in spoznal vse muke in trpljenje srbskega naroda. Vzrasel je ob junaških popevkih in povestih slavne narodne zgodovine. Njegova duša je postala močna in silna tako, da se ne smemo čuditi, ako ga je pozneje cel narod rad smatral za svojega edinega in pravega voditelja. Dne 2. februarja 1804. na prvem večjem ustaškem zborovanju je bil na soglasno zahtevo vsega naroda pozvan „da brate Djordje bude vodja“, kar on sprejme z besedami: „Ja ću, braćo, da se toga tereta po želji i volji Vaši primim, no da svaki zna, da hoću, svi u slogu da dodju, da niko ne tera osvete, da lopova i hajduka ne

bude, da su putovi, trgovine i trgovci svobodni i sigurni, a kdi bi se takovi zločinci uhvatili, da se odmah pogube“.

S tem važnim trenutkom se je začela dejanska borba proti Turkom. V početku je Karadjordje vodil boj le proti raznim turškim uradnikom po deželi in skušal Turke potisniti v utrjena mesta. Vendar pa se je kaj kmalu začela očita borba proti turškemu cesarstvu. Karadjordjeva vojska, ki je prvi dan štela 4 oborožene može (24. II. 1804), tretji deset, sedmi tristo, deseti 2000 in končno 70.000, je postala strah in groza Turkov. S to vojsko je Karadjordje 24-krat potolkel turške čete. Njegovo junaštvo in sposobnost sta bila brezprimerna. Ko se je medtem Srbiji pridružila še Rusija in začela boj proti Turkom, je v Srbiji še bolj zraslo navdušenje za boj do končnega osvobojenja. In res je v l. 1812. mirovna pogodba ustvarila tzv. „Karadjordjevu Srbiju“. Ta letnica pa je za srbsko zgodovino važna tem bolj, ker se je tedaj prvič v zgodovini zapisalo na mednarodnem aktu ime „Srbija“.

Seveda je Karadjordje v letih težkih borb doživel tudi mnogo-tera razočaranja. Razne politične intrige je bilo treba razčistiti z vso ostrojtjo, kar je Karadjordje, zavedajoč se nevarnosti nesloge, tudi storil.

V teh letih borb je posebno važna še letnica 1808, ko so dne 10. decembra v Beogradu zbrani zastopniki v Narodni skupščini slovesno proglasili „Nasledstvenost vrhovnih gospodarskih prava v Karadjordjevoj porodici“ s tem, „da se za gospodara Srbije priznaje Karadjordje Petrović i njegovo zakonito potomstvo.“ To je bil prvi poizkus, da se srbska država ustvari kot zakonita nasledstvena monarhija. Četudi ni bil dokument povsem v smislu kake uslave, smemo vendar trditi, da je bil to prvi korak, ki je bil usmerjen k ureditvi notranje-političnih prilik v novi Srbiji, k ustvaritvi moderne demokratične države Srbije.

Nesreča pa je hotela, da so Rusi morali v tem času bojevati težko borbo proti Napoleonu in niso mogli več izdatno podpirati Srbije. Turkom je znova vzrasel pogum in z vso silo so navalili na Srbijo. Poleg te nesreče pa je še Črni Jurij obolel na tifusu. Turki so zopet podjarmili vso Srbijo in Karadjordje je 3. oktobra 1813. moral pobegniti preko Save v Zemun. Ko so 5. oktobra Turki zasedli tudi Beograd, je to značilo konec Karadjordjeve Srbije. Turki so se grozovito maščevali.

Ostal pa je v Srbiji vplivni narodni voditelj Miloš Obrenović. Ta se je Turkom uklonil in si s tem pridobil njihovo zaupanje. Imenovali so ga za kneza. Brez dvoma je, da je Obrenović s svojo politiko odvrnil marsikatere grozovitosti od svojega naroda.

Ali srbski narod s tem ni bil zadovoljen. V njem je živela duša Črnega Jurija, prepojena z bojevitostjo in nepopustljivostjo. Zahteval je več, zahteval je svobodo, četudi bi se moral žrtvovati zanjo. Tej volji naroda se je moral udati končno tudi Obrenović, ki je proglasil splošni upor (15. aprila 1815.). Uspehi so

bili majhni, dobljene pravice gotovo manjše, kot so jih imeli že v Karadjordjevi Srbiji. Nezadovoljstvo v narodu je še naraščalo. Narod ni priznaval Obrenovičevega ozkosrčnega oportunitizma, hotel je Karadjordjeve nacionalne revolucije.

Obrenović se je tega zavedal. Bal se je za svoj položaj. Zavedal se je, da bi povratek Črnega Jurija v Srbijo značil konec njegove vlade. Ko je po svojih zaupnikih zvedel, da se je Črni Jurij 20. julija 1817. res vrnil iz Rusije, je sklenil, da ga umori. Ta naklep se mu je posrečil. Miloš Obrenović, prvi tedanji srbski knez, je zločinsko umoril 26. julija 1817. očeta srbske svobode, njegovo glavo pa izročil Turkom. Po tem strašnem zločinu pa se je dal proglasiti za dednega kneza Srbije in s tem zadoštil svojemu egoizmu.

S tem so v Srbiji zavladaali Obrenovići. S krvjo so začeli. Pravična usoda pa je hotela, da so tudi v krvi končali. Naroda samega niso nikdar pridobili za sebe.

Srbijo so Obrenovići vodili do l. 1903, le v letih 1842 do 1858 je bil na prestolu Aleksander Karadjordjević. Srbija je prestajala hude in težke notranje borbe. V narodu je vedno bolj naraščalo nezadovoljstvo napram Obrenovičem, ki so z malim presledkom vladali Srbiji do leta 1903. Dne 6. marca 1882. se je Milan Obrenović proglasil za kralja Srbije, a zameril se je narodu najbolj radi svoje avstrofilske politike. Še bolj pa je Srbski narod odtujil Obrenovičem naslednik Milanov, Aleksander Obrenović. S svojim absolutizmom in skrajno slabo fanatično politiko je tiral državo v pogubo. Končno se mu je odtujila tudi vojska. Nekateri uvidetni oficirji so se dogovorili, da kralja in kraljico umore in postavijo ponovno na prestol dinastijo Karadjordjevičev. Ta naklep so zarotniki izvršili 11. junija 1903. leta 10 minut pred četrto uro zjutraj. Od več strelov zadet je padel zadnji Obrenović in žena njegova Draga Mašinova. Na prestol so pozvali Petra Karadjordjevića, vnuka Črnega Jurija, ki se je ta čas nahajal v Ženevi.

Peter Karadjordjević, sin Aleksandra Karadjordjevića, je bil rojen l. 1844. v Beogradu. Prestol je zasedel ob sila razdrapanih razmerah. A ni se ustrašil. V njem se je pač pretakala kri junaškega Črnega Jurija, polna nacionalne zavesti, prežeta z edino željo: osvoboditi najprej Srbe in nato s Srbijo združiti tudi ostale južne Slované.

Ta njegova duša odseva iz vsega njegovega delovanja. Njegovo vladanje ne pozna nobenih egoističnih ciljev, usmerjeno je v eno edino smer: politično in kulturno osvobojenje. Kako značilne so njegove besede v proglasu na narod: **„Jaz hočem biti v resnici ustavni kralj Srbije. Ustava in vsa ustavna jamstva svobode narodnih pravic so zame svetinje, ki jih bom najskrbneje čuval in spoštoval. Zahtevam pa od vseh in vsakega, da enako ravna“.**

Zmagovita balkanska vojna je prinesla prvo uresničenje — Srbija se je osvobodila turškega jarma, njeno ozemlje se je povečalo na 87.000 km² s 4 $\frac{1}{2}$ miliona prebivalcev. A to ni bila največja pridobitev tega zmagovalnega pohoda. Še bolj je dvignilo narodni ponos dejstvo, da je bilo po več ko 500 letih maščevano Kosovo. Srbija pa je s tem prevzela častno mesto med evropskimi državami in na njo so se z vsem upom obrnile oči tudi Slovanov iz Preka.

Kralj Peter se je dobro zavedal, da Avstrija zelo težko gleda njegove zunanje — kot notranje — politične uspehe. Pa tudi Avstrija je takoj spoznala, da močna Srbija tvori neprodoren zid njenemu „Drang nach Osten“. Nobenega izhoda ni bilo. Moralo je končno priti do odkrite borbe med obema državama, ako naj se uresniči klic slovenskih in hrvatskih dijakov na Dunaju „Živel prvi jugoslovenski kralj“, ko se je kralj Peter vračal v Srbijo, da zasede prestol. V tem pa so že 14. julija 1914. odjeknili strelji v Sarajevu. Borba se je začela.

Srbija še ni bila pripravljena, ni se še opomogla od ravnokar prestalih vojn. Kralj Peter pa ni obupal. Zavedal se je, da je prišel čas, ko se bo odločevala usoda vseh Jugoslovenov. Pozval je narod na sveto in pravično vojno.

Prve napade nadštevilnega sovražnika so junaško odbili. V dneh 17.—20. avgusta 1914. v bitki na Ceru so Srbi Avstrijce popolnoma potolkli. Kralj Peter in njegov sin, tedanji regent Aleksander, sta z besedo in dejanji bodrila junake. In ko se je Narodna skupščina dne 7. decembra 1914. predstavila z zgodovinsko izjavo, „da smatra za svojo poglavitno in v teh usodnih trenutkih edino nalogo, da zagotovi uspešen konec tega velikega boja, ki je v trenutku, ko se je začel, postal obenem borba za osvobojenje in ujedinjenje vseh naših nesvobodnih bratov Srbov, Hrvatov in Slovencev“, je to močno odjeknilo tudi preko mej Srbije.

Toda! Ne nadmočnost sovražnika, temveč pomanjkanje streliva, nesrečne bolezni, zapeljana bratska Bolgarska in izdaja Grčije, ki je kljub zvezni pogodbi ostala nevtralna, je srbsko vojsko prisilila k umiku, na pot preko Golgote. Stari kralj Peter je pri tej nesreči najbolje dokazal, kako tudi pred smrtjo ne sme kloniti duša onega, ki mora verovati v sebe in svoj narod. Kaj je srbski narod pretrpel v teh časih, vemo — vsaj vedeti bi morali.

Prevarili pa so se oni, ki so mislili, da so zbrisali Srbijo z zemlje. Srta telesa so se okrepila na Krfu, duša in vera pa sta bili še enako živi. Skupno z jugoslov. dobrovoljci, Slovenci in Hrvati, je srbska armada 18. sept. 1916. potolkla sovraga na Kajmakčalanu in s tem široko odprla vrata prihajajoči svobodi. 14. sept. 1918. pa je ta armada, ojačena s francoskimi četami, prebila solunsko fronto in pod vodstvom regenta Aleksandra nastopila zmagoslavno pot nazaj v domovino, jo očistila sovražnika in že 1. decembra zasedla prestolico Beograd. Onemogli kralj Peter

je s tem doživel uresničenje svojih sanj. Vredni njegov sin, junaški naš kralj Aleksander, pa je zaključil gigantski boj Karadjordjevićev za osvojenost dne 1. decembra 1918., ko je pred odposlanci Narodnega Veća v Beogradu slovesno proglasil „Ujedinjenje Srbije s pokrajinami neodvisne države Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev“.

Junaški Crni Jurij je narod vzbudil in mu vcepil v dušo narodni ponos. Njegova smrt tega ni mogla več izbrisati, v najtežjih časih narod ni izgubil vere. In ko je prišla vrsta na kralja Petra Karadjordjevića, da nadaljuje od deda započeto delo, je v narodu še silnejše vzkliła vera, da vstaja že zarja svobode. Njegov sin Aleksander je poklical dan, ki je s soncem svobode oblil ves narod jugoslovenski. Junaški rod Karadjordjevićev nam je poklical svobodo in nam jo bo čuval na veke. Mi pa mu izražujemo svoje priznanje in zahvalo z neomejeno zvestobo in udanostjo.

Petar Petrović II. Njegoš

(Dijak II. letnika Kosta Pavlović)

Petar Petrović II. Njegoš rodio se 1811. godine u selu Njeguši u Crnoj gori. Kršteno mu ime bijaše Rade. Svoje vaspitanje počinje u krugu svojih — a posle 10 godina uzima ga stric vladika Petar I. (tadašnji vladar Crne gore) sebi na Cetinje, gde produžava svoje vaspitanje. Njegov stric docnije odredjuje ga za svoga naslednika zakonitog i htede, da ga šalje u Petrograd na više nauke. Ali kad to nije bilo moguće, uzima ga sebi opet na Cetinje, gde mu uzimlje učitelja Simu Milutinovića, koji tek što stiže na Cetinje i postaje Petrov učitelj. U to vreme Petar I. umre i Rade, kome je bilo tek 19 godina, prima upravu nad Crnom gorom. Zadaća, koja ga je čekala, bila je težka sama po sebi, jer su prilike sazrele, da se Crna gora izvede iz patriarhalnoga stanja, u kome se nalazila, i povede na put kulture i političkog razvijanja. To sve otežavaju unutarnji neredi i političke krize, mladost njegova, spletke, koje potiču iz kuće Radonjića i Radonjić, glava opozicije, koji je hteo, podupiran od neprijatelja Austrije, da svrgne Rada i osigura svoj položaj.

Ali Rade (Njegoš) svojom inteligencijom, razboritošću, jakim karakterom, preseca sve spletke, proteruje Radonjića i osigurava svoj položaj. Ni spoljne prilike nisu bile bolje.

Tadanja mala Crna gora trpela je mnoga od upada Turaka i sve teškoće političke su od poturica, koji su u to vreme obilovali u Crnoj gori i on bez imalo političkog iskustva, loća se velikog podviga, da putem odmetnika oslabi tursku moć. Čim je Rade osigurao svoj položaj, prvo je želeo, da postane vladika, jer mu samo ta čast u narodu može podići ugled i autoritet. 1831.

godine na granici Crne gore od bečkog patriarha prima kaludjerski čin i dobiva ime Petar (Petrović II. Njegoš). I pored svih spoljnih nereda počinje sa unutrašnjim uređenjem Crne gore. Uvodi senat od 12 lica, zavodi žandarmeriju, postavlja nahijske kapetane, uvodi sudove, oporezuje narod, obnavlja štampariju i otvara prvu školu. Kad je zaveo red u zemlji, on putuje za Petrograd 1833. godine, da dobije čin vladike, t. j., da se zavladiči. Tamo primi arhijerejski čin, svojom finoćom i ljubaznošću stiče simpatije ruskoga cara Nikole i ruskoga naroda. Tom prilikom dobija novčanu pomoć za uređenje Crne gore.

Pri povratku od tuda začinju veće čarke na granici i oni iz Crne gore uzimlju neka mesta na granici. Docnije Rusija povećava pomoć na 9000 dukata. Sa susednom Austrijom održava ispravne veze. Putovao je u Beč, lepo je primljen od kneza Metternicha i tom prilikom spevao mu pohvalnu pesmu. Docnije je, zahvaljujući svojoj popustljivosti, okončao neke sporove oko izravnavanja granice Austrije i Crne gore bez turskog prisustva, i to je bio njegov veliki diplomatski uspeh.

Bio je čovek velikog patriotizma. Njegov patriotizam ugleda se u pokretu, kad je 1848. god. buknuła srpska i hrvatska revolucija. I on je bio oduševljen, propagirao je med Srbima i Hrvatima u Dalmaciji, da prihvate Jelačićev pokret. I sam je Jelačiću (banu) nudio oružanu pomoć, koju je on odbio. Kao vladalac malene države, bio je čovek velikih podviga i svojim dubokim umom uvek je spasavao svoju zemlju od katastrofe. I u najzgodnijem momentu, da slomiju tursku vlast, ležao je teško bolestan i od njegove tuberkuloze bez ikakvog uticanja na spoljne dogodjaje umire u 51. godini, gde bi sahranjen na vrhu Lovčena.

Petar Petrović Njegoš, rođeni pesnik, počinje sa poezijom u najranijem detinstvu. Narodne pesme, koje su se guslale u Crnoj gori, više no igde, imale su na pesnika silan uticaj. Drugi je uticaj S. me Milutinovića Sarajlije, njegovog učitelja. Kao mladić, gotovo samouk, nepotpuno obrazovan i naučen, u Rusiji prvi put dolazi u jednu kulturnu sredinu i literarno središte. Tu počinje, da čita razne knjige. Dolazi u dodir sa školovanim ljudima književnicima. Pri povratku donosi veliki broj knjiga i od toga doba osim srpskih čitao je i ruske novine i knjige. To je na njega imalo veliki uticaj, jer uskoro posle povratka iz Rusije počinje njegov književni rad. Čitao je francuske i talijanske pisce, jer je njihov jezik razumevao. I pored nepotpune obrazovanosti postao je jedan od najboljih srpskih pesnika, zahvaljujući njegovoj prirodnoj darovitosti, pesničkoj duši, rođenom pesniku. Burni njegov život i njegovog naroda ulisnuo mu je pero u ruku. U teškim političkim i duševnim prilikama pesnik je pevao. Prvo stupanje pesnikovo u javnost počinje 1834. godine, kada na Cetinju daje 2 male zbirke vladičinih pesama. Prva, „Pustinja Cetinjski“ i druga „Lijek jarosti turske“. U periodu do 1847. godine svršava svoje pesničko stvaranje. Vladika je dao niz epskih pesama, šaljive

poezije, a pored nje pisao je i prozu. Njegov bistri duboki um njegovo plemenito srce, njegova ljubaznost, njegov duboki patriotizam, koji je obuhvatio ceo narod, celo Slavenstvo, snivao je o ujedinjenju celog našeg naroda i svih Slavena od tudjeg gospostva. Njemu je narodnost bila preča od vere i pevao je: „Ne pita se, ko se kako krsti, ni čija mu krvca grije dušu, čije ga je mleko zadvojilo“.

1847. godine daje svoje najveće remek delo: „Gorski venac“, a zatim „Car Ščepan mali“.

Gorski venac, koji je ovenčao slalom velikoga pesnika, najveće i najsavršenije delo Njegoševe poezije, odiše snažnim duhom, koji preobražava i pučke elemente, pa njegov duboki evropski intelektualizam izražava na najnacionalniji način. Delo je podeljeno na tri dela. U prvom delu vidimo, kako i zašto hrišćanski glavari hoće, da istrebe zemlju od poturica. U drugom delu vidimo bezuspešno dogovaranje sa turskim poglavicama, koje se svršava sa odlukom, da poturice silom pokrste ili poseku. U trećem delu se odluka izvršuje. U ovom delu Njegoš savršeno uspeva, da izrazi svoju krepku, komplikovanu i tragičnu ličnost. Gorski venac je jedno od najličnijih svetskih dela, koja su ikada napisana. Bio je najvernije ogledalo Petrove duše. Petar je despot brdjanskih ratnika, prožet starinskim moralom oholih osvjetnika, prijemčiv za evropski humanizam i gradjansku civilizaciju. Delo je štampano gotovo na svim evropskim jezicima, a kod nas je doživelo 250-o izdanje. To je delo, živi spomenik, dragoceni dokument na njegovu ličnost.

II.

Zgodovina in današnja organizacija šole

1. Ustanovitev tekstilne šole v Kranju

Z razvojem tekstilne industrije v dravski banovini je postalo aktualno tudi vprašanje o vzgoji strokovno izšolanega domačega naraščaja. Zavedajoč se važnosti tega vprašanja, je kranjski mestni občinski odbor že leta 1925. začel akcijo o ustanovitvi tekstilne šole v Kranju. Uspeh te akcije je bil ta, da je „Mestna hranilnica“ zgradila današnje stavbo tekstilne šole.

Dokončni uspeh pa je onemogočilo finančno vprašanje. Že je izgledalo, da ne bo mogoče realizirati započete akcije, dokler se ni za šolo začela zanimati tudi tedanja ljubljanska samouprava, ki je 3. IV. 1929. sklicala anketo o tem vprašanju. Ljubljanska samouprava je imela trdno voljo ustanoviti v Kranju tekstilno šolo že do septembra 1930.

Po likvidaciji oblasne samouprave pa je stopila na čelo akcije kr. banska uprava dravske banovine. Dosegla se je ugodna rešitev prošnje kranjske mestne občine na ministrstvo trgovine in industrije. Z odlokom I. Br. 4632/VII. 929. z dne 14. maja 1930. je bila v Kranju ustanovljena

„DRŽAVNA TEKSTILNA ŠOLA V KRANJU“.

Po tem aktu ministrstva za trgovino in industrijo je kr. ban. uprava dravske banovine imenovala „Pripravljalni odbor za ustanovitev tekstilne šole v Kranju“.

Z lastnico poslopja, Mestno hranilnico se je sklenila najemninska pogodba. Najemnino plačujeta začasno v enakih zneskih kr. banska uprava v Ljubljani in kranjska mesna občina. Banska uprava je „Pripravljalnemu odboru“ nakazala znesek Din 100.000— za najpotrebnejšo opremo in izdala nalog za nakup strojev. S tem je bila šola ustanovljena, najpotrebnejše opremljena in 10. septembra 1930. so se vršili izpiti prvih kandidatov za sprejem v I. letnik.

2. Sedanja organizacija šole

Namen šole je vzgojiti dobre tehniške uradnike za tekstilno industrijo. Dijaki dobe podrobno znanje iz tkalstva in pregledno znanje iz vseh panog tekstilne industrije.

Šola je organizirana po vzorcu sličnih inozemskih zavodov. Za vstop v šolo se zahtevajo 4 razredi srednje ali meščanske šole z završnim izpitom. Pouk traja 2 leti. Po dovršenem II. letniku polagajo absolventi završni izpit.

Poleg pouka se vršena šoli večerni tečajji, ki so namenjeni predvsem za pridobitev najpotrebnejšega teoretskega znanja iz tekstilne stroke. Absolventi večernih tečajev imajo prednost za vpis k rednemu obisku tekstilne šole, ako njih predizobrazba odgovarja vsem splošnim zahtevam. Poleg večernih tečajev se na šoli prirejujejo praktični tečajji iz tkalstva, kojih namen je praktično izvežbati brezposelne delavce in jim s tem omogočiti lažjo zaposlitev v tekst. podjetjih.

3. Banovinsko preizkuševališče za tekstilno industrijo

S podporo kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani, tekstilne industrije in Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je bilo pri drž. tekst. šoli v Kranju ustanovljeno „Banovinsko preizkuševališče za tekstilno industrijo“.

Tozadevni pravilnik je kr. banska uprava odobrila in objavila v 64. kosu „Službenega lista kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani“ z dne 9. avgusta 1933 št. 413. str. 793—795.

Vsem, ki so omogočili ustanovitev te važne in tudi za šolo prepotrebne institucije, se ravnateljstvo na tem mestu ponovno najlepše zahvaljuje.

III.

Učni načrt

P r e d m e t	Število tedenskih ur			
	I. letnik		II. letnik	
	1. se-mes-ter	2. se-mes-ter	1 se-mes-ter	2. se-mes-ter
Narodni jezik	2	2	2	2
Nemški jezik	2	2	2	2
Aritmetika	1	1	—	—
Geometrija in opisna geometrija	2	2	—	—
Strojeslovje	2	2	2	2
Trgovinsivo	2	2	1	2
Tehniška fizika	2	2	1	—
Kemična enciklopedija	1	2	—	—
Prva pomoč pri neizgodah in higijena	1	—	—	—
Organizacija tekstilnih tovarn	—	—	—	2
Nauk o tekstilnem materialu	2	2	—	—
Predilstvo	—	—	2	1
Ročno tkalstvo	1	1	—	—
Mehanično tkalstvo	3	3	4	4
Jacquardsko tkalstvo	—	—	1	1
Vezave	4	4	4	4
Dekompozicija tkanin	4	4	4	4
Strokovno računstvo	1	1	—	—
Kemična tehnologija vlaknin	—	—	3	2
Apreterski stroji	—	—	1	1
Strojno risanje	2	2	—	—
Strokovno risanje	2	2	2	2
Vzorčno in dekorativno risanje	2	2	2	2
Preizkuševanje tekstilnega materiala	—	—	1	—
Vaje iz ključavničarstva	1	1	—	—
Vaje iz ročnega tkanja	4	3	2	2
Vaje iz strojnega tkanja	3	4	10	10
Vaje iz tekstilne kemije in barverstva	—	—	—	1
Telovadba	2	2	2	2
Perijalna praksa (6 tednov)	—	—	—	—
Skupaj tedenskih ur	46	46	46	46

Med počitnicami morajo učenci praktimirali najmanj 6 tednov v kaki tekstilni tovarni.

Pregled učnega osobja

A. Redni učiteljski zbor

1. Dr. Ing. Kočevar Franjo, profesor, v. d. direktorja šole. Poučeval je: v I. letniku: kemično enciklopedijo 1 (2), nauk o tekst. materialu 2 (2), nemščino 2 (2), prvo pomoč pri nezgodah in higijeno 1 (—); v II. letniku: kemično tehnologijo vlaknin 3 (2), nemščino 2 (2), preizkuševanje tekstilnega materiala 1 (—), vaje iz tekstilne kemije in barvarstva — (1). Skupaj tedensko 12 (11) ur. Razrednik I. letnika.

Ing. Mlakar Jakob, suplent. Poučeval je: v I. letniku: narodni jezik 2 (2), aritmetiko 1 (1), geometrijo in opisno geometrijo 2 (2), tehniško fiziko 2 (2), strojeslovje 2 (2), strojno risanje 2 (2), telovadbo 2 (2); v II. letniku: narodni jezik 2 (2), tehniško fiziko 1 (—), strojeslovje 2 (2), telovadbo 2 (2). Skupaj tedensko 20 (19) ur.

3. Stupica Maks, strokovni učitelj. Poučeval je: v I. letniku: trgovinstvo 2 (2), ročno tkalstvo 1 (1), mehanično tkalstvo 3 (3), dekompozicijo 4 (4), strokovno risanje 2 (2), vzorčno in dekorativno risanje 2 (2), strokovno računstvo 1 (1); v II. letniku: trgovinstvo 1 (2), predilstvo 2 (1), dekompozicijo tkanin 4 (4), apreterse stroje 1 (1). Skupaj tedensko 23 (22) ur. Razrednik II. letnika.

4. Korbar Franjo, predmetni učitelj-pripravnik. Poučeval je: v I. letniku: praktične vaje v delavnicah 8 (8); v II. letniku: organizacijo tekstilnih tovarn — (2), mehanično tkalstvo 4 (4), jacquardno tkalstvo 1 (1), vaje v delavnicah 12 (12). Skupaj tedensko 25 (27) ur.

5. Zupančič Otmar, obrtni učitelj. Poučeval je: v I. letniku: vezave 4 (4), vaje v delavnicah 8 (8); v II. letniku: vzorčno in dekorativno risanje 2 (2), strokovno risanje 2 (2), vaje v delavnicah 4 (4). Tedensko 20 (20) ur.

B. Pomožno osobje

6. Vujčič Hugon, delavniški mojster-dnevničar.

7. Jelenc Gregor, služitelj-dnevničar, opravlja posle šolskega sluge.

C. Osojbe banovinskega preizkuševališča za tekstilno industrijo.

8. Dr. Ing. Kočevar Franjo, profesor in pooblaščen inženjer kemije, ravnatelj. Imenovan z odlokom kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani VIII. No. 2256/7 z dne 1. VIII. 1933.

9. Ing. Sazonov Sergej, laborant-dnevničar. Imenovan z odlokom kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani I. No. 622/2 z dne 24. novembra 1933.

V.

Šolski letopis

1. avgusta: odobritev pravilnika „Banovinskega preizkuševališča pri drž. tekst. šoli v Kranju“.
25. avgusta: I. seja učiteljskega zbora. Sestava urnika in določitev programa za šolsko leto 1933/34.
31. avgusta in 1. septembra: prijave učencev. Za I. letnik se je prijavilo 51 kandidatov.
2. septembra: sprejemni izpili. Izpit je polagalo 44 kandidatov.
4. septembra: II. seja učiteljskega zbora. Pregled sprejemnih izpitov in določitev ocen.
5. septembra: vpisovanje. V I. letnik je bilo sprejetih 27, v II. letnik 26 učencev. Popoldne začetek rednega šolskega pouka. Zvečer udeležba na proslavi desetletnice rojstva Nj. Vis. prestolonaslednika Petra v Narodnem domu v Kranju.
6. septembra: ob 9. uri svečana sv. maša v stolnici v proslavo rojstva Nj. Vis. prestolonaslednika Petra.
18. septembra: poldnevna poučna ekskurzija obeh letnikov v tovarno „Jugočeska d. d.“ v Kranju.
19. septembra: Udeležba pri sprejemu poljskih parlamentarcev.
26. septembra: III. seja učiteljskega zbora. Ureditev večernih tečajev (skupno priglasišenih 96 učencev in učenk).
29. septembra: poldnevna poučna ekskurzija obeh letnikov v predilnico mikane volne g. Černivca v Naklem.
2. oktobra: pričetek večernih tečajev (glej posebno poročilo!).
4. oktobra: ogled obrtne razstave v Kranju.
9. oktobra: IV. seja (izredna) učiteljskega zbora. Razdelitev podpore kr. banske uprave v Ljubljani v znesku Din 2.000— učencem.
- od 11. do 14. oktobra: poučna ekskurzija II. letnika po dravski in savski banovini.
28. oktobra: V. seja učiteljskega zbora — I. redovalna.

31. oktobra: celodnevna poučna ekskurzija v Trzič.
1. decembra: svečana proslava praznika ujedinjenja.
16. decembra: VI. seja učiteljskega zbora — II. redovalna.
17. decembra slovesna proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja.
- Od 23. decembra do 9. januarja: božične počitnice.
26. decembra: je ministr. trg. in ind. z odlokom I. Br. 46832/N odobril zač. delovanje šolskega odbora pri tekstilni šoli.
27. januarja: VII. seja učiteljskega zbora — III. redovalna. Do očitov ocen za zimski semester.
1. februarja: poldnevna poučna ekskurzija obeh letnikov v tovarno Inteks v Kranju.
15. februarja: slovesna proslava 130-letnice prvega ustanka „Črnega Jurija.“
20. marca: VIII. seja učiteljskega zbora — IV. redovalna.
- Od 29. marca do 11. aprila: velikonočne počitnice.
7. aprila: akademija Podmladka Jadranske straže na drž. tekst. šoli v Kranju.
- Od 10-12. aprila: poučna ekskurzija obeh letnikov po dravski banovini.
13. aprila: IX. seja učiteljskega zbora (izredna).
1. maja: X. seja učiteljskega zbora — V. redovalna.
- Od 5-23. maja: velika ekskurzija II. letnika po celi državi.
- Od 14-19. maja: velika ekskurzija I. letnika po dravski in savski banovini.
24. maja: praznovanje sv. Cirila in Metoda.
2. junija: ekskurzija obeh letnikov na velesejem v Ljubljani.
9. junija: XI. seja učiteljskega zbora — VI. redovalna. Zaključek predavanj v obeh letnikih.
15. in 16. junija: pismeni završni izpiti.
- Od 18-21. junija: ustmeni završni izpiti.
28. junija: sklep šolskega leta, razdelitev izpričeval in otvoritev šolske razslave.
- Šolo ter njeno poslovanje je večkrat nadzoroval banovinski inspektor g. prof. Mihael Presl.

VI

Seznam učne literature

1. Dr. ing. Kočevar Franjo „Nauk o vlakninah“.
2. Stupica Maks „Dekompozicija tkanin“.
3. Dr. ing. Kočevar Franjo „Kemična tehnologija vlaknin“.
4. Ing. Mlakar Jakob „Izbrana poglavja iz tehniške fizike“.
5. Ing. Mlakar Jakob „Izbrana poglavja iz splošnega strojeslovja“.

VII

Poročilo o stanju učnih prostorov in ostalih učnih pripomočkov

1. Sola ima 2 veliki predavalnici, kemični laboratorij za preizkuševanje tekstilnega materiala, preizkuševalnico tekstil. materiala, tkalnico, delavnico, 1 sobo za ravnateljstvo pisarno, knjižnico, 4 kabinete za učno osebje, kopalnico, sobo za služitelja in skladišče izdelanega blaga. Telovadba se vrši v sokol. telovadnici Narodnega doma v Kranju. Za zdravstveno stanje učencev skrbi šolska poliklinika v Kranju.

2. Laboratorij za kemično preizkuševanje tekst. materiala je opremljen s potrebnim kemijskim inventarjem. Zbirka vzorcev tkanin je zadovoljiva. Za nazornejši pouk se pri predavanjih uporablja tudi epidiaskop.

3. Preizkuševalnica je opremljena z vsemi najnovejšimi aparati za preizkuševanje tekst. materiala.

4. Strokovna knjižnica obsega 96 knjig in brošur.

5. Tkalnica ima 8 mehaniških stavev, 7 ročnih stavev, 1 sukalni stroj, 1 navijalni stroj za osnovo, 1 navijalni stroj za votek in snovalni stroj.

6. Delavnica za montažo in popravilo strojev je opremljena s potrebnimi ključavničarskimi pripravami in orodjem.

7. Gener. direktor Jugočeske d. d. v Kranju, g. Horwitz Maks je šoli poklonil kompletno kopalnico, ki je bila iz higijenskih razlogov nujno potrebna.

Šolo so gmotno podpirali poleg kr. banske uprave dravske banovine Ministrstvo za trgovino in industrijo, odbor za ustanovitve tekstilne šole v Kranju, zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in domača tekstilna podjetja.

Ravnateljstvo tekst. šole se zahvaljuje na tem mestu vsem še enkrat najtopleje za njihovo veliko naklonjenost ter za moralno in gmotno podporo.

VIII

Poročilo o delovanju šol. fonda, dijaškega podpornega društva, Podmladka Jadranske straže in telovadbe

1. Delovanje šolskega fonda: V šolski fond se steka predvsem čisti dobiček od prodanih skript, prispevki učencev itd. Do sedaj so se izdala strokovna predavanja „O vlaknih“ (dr. ing. Kočever Franjo), „Dekompozicija tkanin“ (Stupica Maks) „Kemična tehnologija vlaknin“ (dr. ing. Kočever Franjo) in „Izbrana

poglavja iz tehniške fizike" (ing. Mlakar Jakob). V tisku se nahajajo „Izbrana poglavja iz splošnega strojeslova (Ing. Mlakar Jakob).
Promet šolskega fonda. Stanje 31. marca 1934:

prejemki: Din. 7130'15
izdatki: „ 1267'81

Stanje blagajne Din. 5862'34

2. Delovanje dijaškega podpornega društva:

Namen društva je podpirati v vsakem oziru učence zavoda in skrbeti za splošno izobrazbo dijaštva. V društvu so vpisani vsi učenci (45). Občni zbor društva se je vršil dne 1. decembra 1933. in se je na njem izvolil odbor za tekoče šolsko leto.

Društvo je revnejšim učencem dalo več manjših podpor za nabavo šolskih potrebščin in za ekskurzije. Denarni promet društva je znašal:

prejemki Din. 9821'98
izdatki „ 4011'50

Ostanek v blagajni Din. 5810'48

3. Delovanje Podmladka Jadranske straže na drž. tekst. šoli v Kranju.

V tekočem šolskem letu se je na šoli ustanovil „Podmladek Jadranske straže na drž. tekst. šoli v Kranju“. V njem so bili včlanjeni vsi učenci zavoda. Podmladek je priredil dne 7. aprila 1934. gmotno kot moralno lepo uspelo akademijo.

Podmladek si je v smislu pravil stavljal za glavno nalogo, da omogoči učencem II. letnika ob priliki njihove velike ekskurzije poset naše Jadranske obale in jim s tem neizbrisno vtisne v srce ljubezen do našega morja.

To nalogo je izpolnil s tem, da je iz čistega dobička svoje prireditve odločil znesek Din 2760, s katerim je bil dijakom omogočen povratek po morju iz Dubrovnika do Sušaka s trodnevnim postankom v Splitu za binkošne praznike.

Da se je ta uspeh dosegel, gre zasluga v prvem redu pokroviteljem akademije g. županu Cirilu Pircu, direktorju Jugočeske g. Maksu Horwitzu in direkt. g. Ivanu Košniku, predsedniku krajev. odbora Jadr. Straže v Kranju. Prav enaka zasluga gre vsem damam častnega damskega komiteja, ki so v prvi vrsti pripomogle do tako velikega gmotnega uspeha prireditve.

Podmladek si šteje v svojo dolžnost, da se na tem mestu ponovno zahvali vsem gospodom in gospem, ki so s svojim razumevanjem in svojimi žrtvami pripomogli, da je podmladek tako popolno mogel izvršiti stavljenemu si nalogo.

Blagajna izkazuje sledeči promet (stanje 31. maja 1934)
prejemki :

članarina, znaki, legitimac. itd. Din 345.—
dohodek prireditve „ 13225.—
povračilo zneska za ekskurzijo „ 720.— 14290.—

izdatki :

znaki, legitimacije itd. Din 144.75
izdatki za prireditve „ 9869.65
izdatek za ekskurzijo „ 2760.— 12774.40

Ostane v blagajni Din 1515.60

4. Poročilo o telovadbi.

Šolska telovadba se je vršila vsak torek in pelek v sokolski telovadnici v Narodnem domu v Kranju.

Obvezna šolska telovadba izkazuje sledečo statistiko:

Mesec	Vpisanih	Telovadnih ur na mesec	Obisk na uro			Skupni obisk na mesec
			največ	najmanj	povprečno	
September	40	4	39	35	37	146
Oktober	40	5	38	36	37	162
November	40	7	39	12	25.5	214
December	40	5	38	17	27.5	157
Januar	39	6	37	35	36	216
Februar	39	7	39	35	37	261
Marc	39	9	38	34	36	328
April	38	6	38	35	36.5	219
Maj	35	5	31	16	25	165
Junij	35	3	33	33	33	99

Pod imenom „Sokolsko društvo Kranj — tekstilna šola“ so telovadci nastopali pri vseh prireditvah sokol. društva Kranj.

1. Dne 17. sept. 1933. je tekstilna šola nastopila pri štafetnem teku skozi mesto Kranj za prehodni pokal mestne občine Kranj, razpisanem po sok. društvu Kranj. Njeno prvo moštvo je doseglo prvo mesto in si s tem priborilo pokal.

2. Dne 17. sept. 1933. so se telovadci tekst. šole udeležili okrožnih lahkoatletskih tekem in tekem v odbojki. Moštvo tekst. šole je v odbojki doseglo prvo mesto. Pri lahkoatletskih tekmah so posamezniki zasedli 3 prva mesta (skok v višino, 150cm, met kopja, 39m in tek na 100, 12³/₈ sek) in več drugih mest. V šeste-roboju je tekstilna šola v župi Kranj dosegla tretje mesto.

3. Dne 1. decembra 1933. je tekstilna šola nastopila na akademiji sokol. društva Kranj s telovadno točko „Buči, buči, morje Adrijansko“.

4. Dne 7. aprila 1934. so telovadci na Akademiji Podmladka Jadranske straže nastopili z isto telovadno točko s spremljevanjem moškega pevskega zbora (petje vodil g. učitelj Lasič).

Poleg tega so telovadci kot posamezniki nastopali tudi na vseh drugih prireditvah sok. društva Kranj in Sokolske župe Kranj.

Poročilo o ekskurzijah v šol. letu 1933/34

18. septembra: ekskurzija obeh letnikov v tovarno „Jugo-česka d.d.“ v Kranju.

29. septembra: ekskurzija obeh letnikov v predilnico mi-kane volne g. Černivca v Naklem.

4. oktobra: ogled obrtne razstave v Kranju.

Od 11. - 14. oktobra: ekskurzija II. letnika po dravski in savski banovini. Dijaki so si pod vodstvom svojega razrednika g. Stupice Maksa ogledali sledeče tovarne:

1. „Tekstilana“ v Kočevju.
2. „Kočevje“ v Kočevju.
3. „Vuna“ v Karlovcu.
4. Predilnica in tkalnica bombaža v Dugaresi.
5. „Herman Polacka sinovi“ v Zagrebu.
6. „Penkala“ v Zagrebu.

31. oktobra: ekskurzija obeh letnikov v „Predilnico in tkal-nico bombaža Glanzmann & Gassner“ v Trziču.

1. febr.: ekskurzija obeh letnikov v tov. „Inteks“ v Kranju.

Od 5. — 23. maja: velika ekskurzija II. letnika po celi državi. Pod vodstvom razrednika g. Stupice Maksa so si ekskurzisti ogle-dali sledeče tovarne:

1. Prva jugoslovanska tvornica svilenih izdelkov v Osijeku.
2. Tvornica lanenih in konopnenih izdelkov D. D., Osijek.
3. Industrija platna i svile „Mičić et. Comp.“, Novi Sad.
4. Ivan Pilko, tkalnica damastov, Novi Sad.
5. Tvorn. svil. izdel. (kravat), Spitzer & Vermeš v Novem Sadu.
6. Tekstilna industrija „Dragomir M. Ristić“, Novi Sad.
7. Državna svilarna v Novem Sadu.
8. Tekstilna tvornica umetnih tkanin M. Stojanović, Zemun.
9. Tovarna volnenih izdelkov Živ. Vukojičić v Zemunu.
10. Mehanična tkalnica g. Dingerac v Zemunu.
11. Tovarna svilenih izdelkov Sardanović v Beogradu.
12. Tovarna platnenih izdelkov Koste Ilića, Beograd.
13. Tov. voln. izdelkov Kosta Ilić, Karaburma pri Beogradu.
14. Grigorijev Stamenković, tovarna voln. izdel. v Leskovcu.
15. Kosta Ilić et. Co., predilnica konoplje v Leskovcu.
16. Josip Jovanović & Co., predilnica česane volne v Leskovcu.
17. Mihajlo Stenković, prediln. in tkaln. mik. volne v Leskovcu.
18. Tovarna volnenih izdelkov Vlad. Teokarović, Paraćin.
19. Prva srbska staklarna v Paraćinu.
20. Prva užička tkalnica v Užicah.
21. Banovinska tkalnica preprog v Sarajevu.
22. Koubiček i dr. predionica i tkaonica kokosa v Sarajevu.
23. Državna graverska šola v Sarajevu.

Ekskurzistom se ni dovolilo ogledati tovarne pliša Mitić N. Svet v Zemunu.

Od 14. — 19. aprila: velika ekskurzija I. letnika po dravski in savski banovini. Pod vodstvom direkt. g. Dr. ing. Kočevarja Franja so si ekskurzisti ogledali sledeče tovarne:

1. „Metka“ v Celju.
 2. Bergmann in Drug v Celju.
 3. Hutter in Drug v Mariboru.
 4. „Mariborske tekstilne tovarne“ v Mariboru.
 5. Karl Thoma v Mariboru.
 6. „Jugosvila“ v Mariboru.
 7. „Jugopamuk“ v Mariboru.
 8. Doctor in Drug v Mariboru.
 9. Zerković, tovarna pasov, Tezno pri Mariboru.
 10. „Tovarna dekorac. tkanin“, Tezno pri Mariboru.
 11. Zelenka in Drug v Mariboru.
 12. „Tivar“ v Varaždinu.
 13. „Mariborska tekstilna tovarna“ v Varaždinu.
 14. „Vis“ Varažd. ind. svile v Varaždinu.
 15. „Prozorija“ v Oroslavlju.
 16. „Preslica“ v Oroslavlju.
 17. „Zagorska tvornica vunenihi tkanina“ v Oroslavlju.
 18. „Square“, tvornica kravati v Zagrebu.
 19. Hermanna Polacka sinovi v Zagrebu.
- 2. junija:** ekskurzija obeh letnikov na velesejem v Ljubljani.

X.

Poročilo o ferijalni praksi dijakov

Predpisano 6-tedensko počitniško prakso so napravili vsi lanskeoletni absolventi I. letnika. Počitniško prakso so dovolila sledeča podjetja:

1. Jugosvila d. z o. z., Maribor-Melje (Solar Vladimir).
2. Jos. Kunc & Co. v Ljubljani (Koman Andrej, Ferjančič Alfonz, Bernik Janez).
3. „Tivar“, Varaždin (Kühar Pavel).
4. Jugočeska d. d., Kranj (Novak Bogomir, Kanoni Avgust, Štiglic Viljem, Rus Tomaž).
5. Prah Adolf, Kranj (Strlič Emil, Šenica Jože).
6. Doctor in Drug, Maribor (Vlah Olga).
7. F. Eifler, Ljubljana (Juh Miroslav, Kadunc Milan).
8. Hutter in Drug, Maribor (Maestro Jakob, Gobec Oton, Veljak Jože).
9. Peter Majdič, Škofja vas pri Celju (Andromako Mirko).
10. Jug. tekst. tov. Mauthner d. d., Št. Pavel pri Preboldu (Šibila Ivan).
11. I. E. Sirc, Kranj (Teran Srečko).
12. Indust. platnen. izdelkov, Jarše (Petrič Rafael, Palme Karel).
13. Metka, Celje (Rustia Vladimir).

Poročilo o zdravstvenem stanju učencev in učnih prostorov

Rezultat pregleda		I. let.	II. let.	O b o l e n j a	Štev. obol.	Štev. pregl.
ostalo nepregledanih		—	—	interna obolenja	65	94
splošni razvoj	dober	7	4	kirurški obolenja	15	35
	srednji	17	22	očesna obolenja	6	8
	slab	2	—	otolaryng. obolenja	7	11
nepravilen vid		2	8	ostale bolezni	8	8
očesne bolezni		3	2	zobna obolenja	6	6
mojše sluha		1	1	obsevanje s kremenč. lučjo (vsega 33 obsevanj)	2	
bolezni nosa in ust		1	1			
mojše govora		—	—	poslani k specialistu za pregled oči	2	
pljučna obolenja		—	3			
tuberkulinova reakcija		16	—			
napake na srcu		1	1			
kožne bolezni		3	7			
slaba telesna nega		1	—			
povečanje žrel. in nebn.		4	3			
golša		6	8			
nepravilnosti na okostju		3	7			
slaba drža		3	2			
živčne bolezni		3	—			
druge nepravilnosti		2	3			
zobje	caries	17	15			
	v redu	2	2			

(Poročilo državne šolske poliklinike v Kranju — ga. dr. Pance).

XII.

Poročilo o šolski razstavi

Šolska razstava je bila otvorjena 28. in 29. junija Razstavljeni so bili razni vzorci blaga, izdelanega v šolski tkalnici in grafični izdelki učencev obeh letnikov.

XIII.

Klasifikacija učencev ob zaključku
šolskega leta 1933/34

(ojačeni tisk znači odličen, *ležeči* prav dober uspeh).

A) Klasifikacija ob zaključku šolskega leta

I. letnik (21 učencev)

Izdelali so:

Bezljaj Magda, Ljubljana	Kelner Franc, Hrastnik
Bitorajc Franc , Loški potok	Košmerl Franc, Borovnica
Blau Stjepan, Dolnja Lendava	Krušič Ivan, Jesenice
Burger Jožef , Sp. Brnik	Močnik Bogomir, Ljubljana
Cizej Danica , Prekopa	Pihlar Srečko, Zidani most
<i>Florjančič Peter</i> , Bled	Požgaj Milan, Krapina
<i>Zalta Adolf</i> , Ljubljana	

Popravni izpit imajo:

Janković Ljubo, Sv. Martin ob Pohorju (vezave)
Jurjevčič Ljubo, Knittendorf, Avstr. (trgovinstvo)
Lukačević Juraj, Varaždin (mehan. tkalstvo)
Slokan Milan, Hrastnik (ročno tkalstvo)

Izdelali niso:

Mihelač Jože, Maribor	Urbančič Viktor, Trbovlje
Smodej Viktor, Ljubljana	Uzeirbegović Salih, Sarajevo

Izstopil je med šol. letom Musafia Albert iz Sarajeva.

Na podlagi § 51/2 „Pravilnika o dolžnostih učencev itd.“ so bili za dobo enega šolskega leta s tem, da leto morejo dokončati na drugem zavodu, izključeni učenci: Sivcov Igor, Tomažič Drago, Tomašković Franjo, Sitar Edo in Lupinc Renato.

II. letnik (24 učencev)

Izdelali so:

Andromako Mirko, Gunclje	Palme Karol, Ljubljana
Bernik Janez, Seničina	Petrič Rafael, Ljubljana
Ferjančič Alfonz, Moste	Rus Tomaž, Bled
Gobec Anton, Maribor	Rustia Vladimir , Ljubljana
Ivanc Aleksa, Ljubljana	Sibila Ivan, Slovenjgradec

Kadunc Milan, Ljubljana
Kanoni Avgust, Glince
Koman Andrej, Dravlje
Kühar Pavel, Ižakovci
Maestro Jakob, Sarajevo

Strlič Emil, Dobračeva-Žiri
Šenica Jože, Ljubljana
Solar Vladimir, Maribor
Štiglic Viljem, Kranj
Teran Srečko, Ljubljana

Popravni izpit imajo:

Juh Miroslav, Moste pri Ljubljani (vezave)
Vlah Olga, Ljubljana (vezave)

Izdelal ni:

Pavlovič Konstantin, Bela Palanka.

Na podlagi § 51/2 „Pravilnika o dolžnostih učencev itd.“ sta bila za dobo enega šolskega leta s tem, da leto moreta dokončati na drugem zavodu, izključena učenca Završan Franc in Veljak Jože.

Popravne izpite za leto 1932/33 so položili vsi učenci in sicer: iz kemije: Andromako Mirko, Juh Miroslav in Petrič Rafael, iz fizike: Barle Ivan in Gobec Anton, iz roč. tkalstva: Vlah Olga in iz vezav Završan Franc.

B) Završni izpiti.

Po dovršenem II. letniku tekstilne šole delajo absolventi **završni izpit**, na katerem naj pokažejo, koliko so si pridobili strokovne in obče izobrazbe v tekstilni stroki. Završni izpit obsega 9 predmetov:

a) **pismeni izpit**: 1. dekompozicijo tkanin (naloge sme trajati največ 6 ur), 2. vezave (naloge največ 3 ure).

b) **ustni izpit**: 1. strojeslovje, 2. trgovinstvo, 3. nauk o tekstilnem materijalu, 4. predilstvo, 5. tkalstvo (priprava materijala, ročno in mehanično tkalstvo), 6. strokovno računstvo, 7. apretura in kemična tehnologija vlaknin.

c) ako kandidat izvrši 1 pismeno nalogo slabo, mora delati tudi iz tistega predmeta ustni izpit.

č) ako kandidat izvrši 2 pismeni nalogi slabo, mora vnovič delati izpit čez leto dni.

f) pri ustnem izpitu se dovoli za slab uspeh v 1 predmetu popravljalni izpit čez 3 mesece, v 2 predmetih čez pol leta. Za slab uspeh v 3 predmetih mora kandidat delati izpit čez 1 leto vnovič iz vseh predmetov.

Kr. banska uprava za dravsko banovino je odobrila program in pravilnik o završnem izpitu dne 7. jun. 1932 z odlokom VIII. No. 2253/2.

Izpričevalo o završnem izpitu velja po § 26., odstavku 1., zakona o obrtih z dne 5. novembra 1931. in člena 1. pravilnika ministrstva za trgovino in industrijo z dne 21. aprila 1934, II. br. 13845/u, kot dokaz predpisno dovršene učne dobe in ima značaj pomočniškega izpričevala za obrti tekstilne stroke.

C) Program završnega izpita:

(V smislu odloka kr. ban. uprave v Ljubljani VIII. No. 2385/5 z dne 4. maja 1934).

1. Pismeni izpiti: 15. in 16. junija 1934.
2. Ustmeni izpiti: 18., 19., 20. in 21. junija 1934.

Izpit so položili:

Andromako Mirko, Gunclje	Maestro Jakob, Sarajevo
Bernik Janez, Seničina	Novak Bogomir, Klanec-Kranj
Ferjančič Alfonz, Moste	Palme Karol, Ljubljana
Ivanc Aleksandra, Ljubljana	Petrič Rafael, Ljubljana
Kanoni Avgust, Glince Ljublj.	Strlič Emil, Dobračeva-Žiri
Koman Andrej, Dravljje	Šenica Jožef, Ljubljana
Kühlar Pavel, Ižakovci	

Reprobirani so bili:

Gobec Oton, Maribor, za 6 mesecev
Kadunc Milan, Ljubljana, za 3 mesece
Rus Tomaž, Bled, za 3 mesece
Sibila Ivan, Slovenjgradec, za 3 mesece
Solar Vladimir, Maribor, za 6 mesecev
Štiglic Viljem, Kranj, za 6 mesecev
Teran Srečko, Ljubljana, za 3 mesece
Od ustmenega izpita je odstopil Rustia Vladimir iz Ljubljane.

Izpitni odbor:

predsednik: dr. ing. **Kočevar** Franjo, v. d. direktorja šole. Izpraševal je: nauk o tekstilnem materialu in kemično tehnologijo vlaknin.

člani:

podpredsednik: Ing. **Mlakar** Jakob. Izpraševal je: strojeslovje.
Stupica Maks. Izpraševal je: dekompozicijo tkalin, predilstvo, tkalstvo (priprava materiala in ročno tkalstvo), strokovno računstvo, aperturo in trgovinstvo.

zapisnikar: **Korbar** Franjo. Izpraševal je: mehan. tkalstvo.
Zupančič Otmar. Izpraševal je: vezave.

XIV.

Večerni tečaji

Za izpopolnitev izobrazbe tekstilnih delavcev v njihovi stroki, za pripravnike, ki nameravajo postati redni učenci tekstilne šole in tudi za druge interesente, prireja šola večerne tečaje.

Obiskovalci dobe po završenih tečajih izkaze o obisku, uspehu in vedenju.

Predavali so člani rednega učiteljskega zbora. V letošnjem letu so se vršili tečaji iz:

1. Nauka o tekstil. materialu (dr. ing. Kočevar Franjo, 2 uri),
2. splošnega strojeslovja (ing. Mlakar Jakob, 1 uro),
3. praktične elektrotehnike (ing. Mlakar Jakob, 1 uro),
4. dekompozicije tkanin (Stupica Maks, 1 uro),
5. strokovnega računstva (Stupica Maks, 1 uro),
6. mehnič. tkalstva (Korbar Franjo, 2 uri),
7. praktič. tkanja in montaže strojev (Korbar Franjo, 2 uri),
8. tkalstva (Zupančič Otmar, 2 uri),
9. nemščine (dr. ing. Kočevar Franjo, 2 uri).

Seznam obiskovalcev.

Arhar Franc	Kuralt Vinko
Arhar Ivan	Lakner Joža
Bajd Vida	Lesjak Jože
Bajželj Peter	Lesjak Rudolf
Bezjak Boris	Ludvig Mirko
Bizaj Ervin	Markič Danica
Brudar Anton	Medvešek Ladislav
Cihlař Branko	Mlakar Vilko
Engelman Stane	Miklavčič Andrej
Fabian Maks	Novak Franc
Filipović Ivan	Novak Janez
Foriš Nikola	Oman Leopold
Fritz Erik	Obed Viktor
Gašperšič Janez	Pavlič Ladislav
Gašperšič Leonard	Petač Joža
Globočnik Ciril	Peternel Drago
Godnič Justin	Pivk Viktor
Gorjanc Ivan	Pipan Franc
Gorjanc Janko	Pogačnik Marija
Hafnar Franc	Pogačnik Slava
Hafnar Janez	Presek Jožef
Hönigman Jožef	Pretner Karl
Homan Alojzij	Radoslovski Vladimir
Hreško Ludvig	Rojc Mihael
Jakopič Drago	Sagadin Alojzij
Jelenc Gregor	Sagadin Maksimiljen
Jelenc Viljem	Sajovic Janez
Jelenc Vinko	Sedej Stanko
Jenkole Anton	Sirc Franc
Jerman Primož	Sitar Janez
Ješe Peter	Skrbek Zdenka
Jerančič Vladimir	Srebotnjak Franc
Juvan Milan	Stanič Slavka
Kač Martin	Svetel Pavel
Kalan Janez	Solar Franc

Kalan Ivan
Krmelj Anton
Kne Peter
Klemenc Franc
Kopač Franc
Kordež Alojz
Košnik Franc
Košmerlj Janez
Kovač Franc
Kovačič Ivan
Križner Franc
Krek Leopold
Kristan Evgen
Križaj Jožef

Štemberger Ludvik
Štiglic Vladimir
Teran Valentin
Tomažič Franjo
Tratnik Franc
Trobec Anton
Weisseisen Ivan
Vidmar Mihael
Vreš Franjo
Vrhovnik Ivan
Vrhunc Matevž
Zaplotnik Antonija
Žemva Lovro
Živković Franc

V prihodnjem šol. letu 1934/35 se bodo vršili večerni tečaji predvidoma iz sledečih predmetov:

1. Nauka o tekstil. materialu (dr. ing. Kočever Franjo, 2 uri),
2. strojeslovje, pogonski stroji (ing. Mlakar Jakob, 2 uri),
3. prakt. elektrotehnika slabih tokov (ing. Mlakar Jakob, 2 uri),
4. dekompozicije tkanin (Štupica Maks, 1 uro),
5. strokovnega računstva (Štupica Maks, 1 uro),
6. mehnič. tkalstva (Korbar Franjo, 2 uri),
7. praktič. tkanja in montaže strojev (Korbar Franjo, 2 uri),
8. tkalstva (Zupančič Otmar, 2 uri),
9. nemščine (dr. ing. Kočever Franjo, 2 uri).

Prijave za obisk večernih tečajev sprejema ravnateljstvo v dnevih od 18. do incl. 23. septembra 1934. Redni pouk se prične dne 2. oktobra 1934. Višina šolnine je razvidna iz razpredelnice v oddelku XVI, Vsak učenec mora pri vstopu založiti kavicjo v znesku Din 30.—.

XV.

Praktični tečaji iz tkalstva

Praktični tečaji iz ročnega in mehničnega tkalstva so namenjeni predvsem brezposlenim delavcem, kar naj jim olajša vstop v tekstilna podjetja. Tečaji se vrše dopoldne pod vodstvom delavniškega mojstra vsak dan od 7. do 14. ure, ko se na šoli vrše teoretična predavanja.

Seznam obiskovalcev:

Ažman Tyščevoj
Bašar Johana
Bernik Pavla
Bertoncelj Ivana
Bertoncelj Hilda

Mrak Ljudmila
Muti Janez
Naglič Franc
Pfajfer Franc
Popler Terezija

Bizaj Viljem
 Blejc Anton
 Boštjančič Andrej
 Boštjančič Stanko
 Brejc Albina
 Florjančič Ana
 Govekar Viktor
 Habjan Janko
 Habjan Stane
 Hribar Andrej
 Hribernik Vencelj
 Janež Andrej
 Jankovič Jakob
 Jelenc Vilko
 Jug Vinko
 Lotrič Angela
 Markelj Janez
 Mohorič Jaka

Pavli Jože
 Polajnar Ciril
 Potočnik Albina
 Sešek Ivana
 Sirc Angela
 Svetelj Alojzija
 Svobljak Tone
 Škofič Alojzij
 Štok Vinko
 Štrukelj Ivan
 Tavčar Ivana
 Trobec Anton
 Trobec Josip
 Valenčič Cilka
 Zalokar Ciril
 Zaplotnik Jurij
 Ziherl Jurij
 Žun Vinko

V naprej prijavljenih kandidatov 96.

XVI.

Naredba učencem o začetku novega šolskega leta 1934/35

Novi zakon o srednjih tehničnih šolah ter izpremembe in dopolnilve k zakonu o taksah določajo:

1. **Vpisnino** 50 (petdeset) Din mora plačati **vsak** učenec in sicer v kolkih na prijavnici.

2. **Šolnino** plačajo učenci, katerih stariši (oz. tudi učenci, ako je njim predpisan davek) plačujejo preko 300 Din letnih davkov, in to po sledeči lestvici:

Po davkih:	znaša šoln. za red. uč.:	za obisk več. teč.:
od 300.— do 500.—	Din 125.—	50.— Din
" 500.— " 750.—	" 150.—	62.50 "
" 750.— " 1.000.—	" 200.—	75.— "
" 1.000.— " 1.500.—	" 250.—	100.— "
" 1.500.— " 2.500.—	" 300.—	125.— "
" 2.500.— " 4.000.—	" 350.—	150.— "
" 4.000.— " 6.000.—	" 400.—	175.— "
" 6.000.— " 9.000.—	" 450.—	200.— "
" 9.000.— " 12.000.—	" 500.—	225.— "
" 12.000.— " 15.000.—	" 550.—	250.— "
" 15.000.— pa od vsakih 1.000.—	D. še po 30.—	D. 10.— "

Ako imajo roditelji v šolah več otrok, plačajo za prvega otroka popolno šolnino, za ostale pa polovično šolnino.

Za pravilno odmero šolnine mora prinesiti k vpisu **vsak**

učenec **potrdilo** od pristojne davčne oblasti o vseh neposrednih davkih, ki jih plačujejo roditelji oz. tudi učenec sam.

Državni in samoupravni (banovinski ali občinski) uslužbenci predložijo davčni izkaz od tistega predstojništva, kjer dobivajo plačo. Ako pa plačujejo razen od plače še kakoršnekoli druge neposredne davke, morejo predložiti tudi o teh davkih izkaz od pristojne davčne oblasti.

Pogoji za sprejem na drž. tekstilno šolo v Kranju

1. Učenci morejo biti samo redni; izrednih učencev ali privatistov šola ne sprejema.

2. Za vstop v I. letnik se morejo prijaviti učenci, ki imajo pogoje za vstop v višjo srednjo ali višjo strokovno šolo (t. j.: absolvirano nižjo srednjo šolo ali meščansko šolo z nižjim tečajnim izpitom ali kvalifikacijo določeno po 3. in 4. odst. § 24. Zakona o drž. srednjih tehniških in moških obrtnih šolah.

3. Vsak kandidat mora izpolniti **prijavnico** in jo kolkovati s kolkom za Din 50.— Prijavnice se dobe pri šolskem ravnateljstvu. Priložiti je treba: a) rojstni in krstni list, b) domovnico, c) zadnje šolsko spričevalo, č) izkaz o praksi [ako je kandidat že prakticiral v kakem podjetju], d) nravstveno spričevalo [ako kandidat ni bil v prejšlem letu redni učenec kake javne šole.

4) Prijavljenci za prvi letnik morajo napraviti **sprejemni izpit**, in sicer:

a) kandidati z nižjim tečajnim izpitom delajo samo psihotehniško preizkušnjo.

b) kandidati s kvalifikacijo, določeno po 3. odst. § 24. Zakona o srednjih tehn. in moških obrtnih šolah.

1. narodni jezik, 2. geometrija, 3. aritmetika, 4. fizika, 5. risanje; (snov iz teh predmetov se zahteva, kakor za nižjo srednjo šolo oz. za nižji tečajni izpit); 6. psihotehniška preizkušnja.

5. izmed kandidatov, ki uspešno dovrše sprejemni izpit in dosežejo v vseh pogojih najboljšo **skupno** oceno, sprejme vodstvo 24 rednih učencev. Prednost imajo kandidati: a) ki so redno obiskovali večerne tekstilne tečaje, b) s tovarniško prakso c) prejšnje leto odklonjeni radi pomanjkanja prostora na zavodu.

Spored o pričetku šol. leta 1934/35

1. **Popravni izpiti** se prično 27. avgusta ob 8. uri.

2. **Prijave** kandidatov za I. letnik bo sprejemalo ravnateljstvo 31. avgusta in 1. sept. od 10.—12. ure in od 14.—16. ure.

3. **Sprejemni izpiti** kandidatov za I. letnik se prično 3. septembra od 8. do 12. ure.

Pri vpisovanju mora **vsak** učenec:

a) izročiti prijavnico s kolkom za Din 50.—

b) plačati Din 20.— za zdravstveni fond

c) predložiti potrdilo od davčne oblasti o neposrednih dav-

kih roditeljev (oziroma o svojih davkih) in plačali šolnino po zgoraj navedenih predpisih.

č) plačati Din 50.— (petdeset) kavicije za čuvanje šolskega inventarja in učnega materijala in Din 50.— za šolski fond.

5. Redni šolski pouk se prične dne 5. septembra ob 14. uri.

Sprejemni izpiti kandidatov za I. letnik v šolskem letu 1935/36 se bodo predvidoma vršili 1. julija 1935.

V Kranju na Vidov dan 1. 1934.

Ravnateljstvo
drž. tekstilne šole.

TISK TISKARNE „SAVA“ D. D. V KRANJU
ZA TISKARNO ALTHEIM JURIJ - KRANJ